

Съобщение за пресата

Люксембург, 27 октомври 2022 г.

„Кадрови въртележки“ между публичния и частния сектор — недостатъчно строги правила за агенциите на ЕС

Агенциите на ЕС следва да засилят прилаганите правила и контрол, за да сведат до минимум риска напускащите ръководители и висши служители да заемат позиции в частния сектор, които биха могли да доведат до конфликт на интереси и да изложат на риск почтеността на институциите на ЕС. Това се посочва в Годишния доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) относно агенциите на ЕС, който беше публикуван днес. Същевременно ЕСП — пазителят на финансовите интереси на ЕС, потвърждава, че счетоводството на агенциите е надеждно, и заверява отчетите им за 2021 г. Одиторите дават задоволителна оценка на събирането на приходи за операциите на всички 44 агенции и изразяват одитно становище без резерви относно разходите за всички агенции с изключение на една, въпреки непреодолените проблеми в областта на обществените поръчки.

„Още веднъж можем да изразим одитни становища без резерви относно отчетите и приходите на агенциите на ЕС, а разходите им като цяло отговарят на правилата“, заяви Римантас Шаджус, членът на ЕСП, който ръководи одита. „Законодателите и агенциите обаче трябва да обърнат внимание на предупрежденията на ЕСП и да предприемат по-стриктни мерки срещу потенциалните кадрови въртележки между публичния и частния сектор, за да предотвратят конфликт на интереси и да избегнат накърняване на своята репутация, както и на репутацията на ЕС като цяло.“

Правилата на ЕС определят много малко задължения за институциите и органите на ЕС да следят дали настоящите и бившите служители спазват изискванията във връзка със ситуацията на „кадрови въртележки“ между публичния и частния сектор. От друга страна агенциите на ЕС, и особено тези с регулаторни правомощия и тесни връзки със съответния отрасъл, са особено податливи на риск от възникване на такива ситуации по две причини: те разчитат на временно наети служители и моделът им на управление се основава на управителни съвети с членове, назначавани за кратки срокове. Проблемът при този модел е, че членовете на управителния съвет не са част от служителите на агенциите, поради което правилата за „кадрови въртележки“ не се прилагат за тях. Одиторите посочват, че това създава правен вакуум и води до

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на Годишния доклад на Европейската сметна палата относно агенциите на ЕС за 2021 г.

Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

разглеждането на много малка част от потенциалните случаи на „кадрови въртележки“. Освен това само няколко агенции са въвели мерки, надхвърлящи минималните правни изисквания при третирането на такива потенциални случаи, а повечето агенции дори не извършват мониторинг на спазването на изискванията от своите настоящи и предишни служители, а разчитат единствено на информацията, които служителите сами декларират.

Одиторите вече са посочили проблеми, свързани с управлението и конфликтите на интереси в агенциите на ЕС, в няколко предходни доклада. В настоящия доклад още веднъж се изтъкват проблеми на управлението при надзорните агенции за банковия и застрахователния сектор и финансовите пазари, които създават възможност за преференциално поставяне на националните интереси пред европейските.

Одиторите отново отправят критика към начина, по който агенциите закупуват продукти и услуги, и ги призовават да следят за осигуряването на най-доброто съотношение между цена и качество. Факт е, че слабостите в процедурите за обществени поръчки все още са сред основните причини за неуспеха на агенциите да спазват финансовите правила, като в последно време тези случаи се увеличават. При половината от агенциите одиторите разкриха нередности в поръчките. За една агенция (eu-LISA, която управлява широкомащабни ИТ проекти в сферата на свободата и сигурността) бяха разкрити неправомерни разходи в размер на 18,1 млн. евро поради проблеми, които вече са били отбелязвани в миналото. Агенцията е получила още едно предупреждение под формата на становище с резерви относно своите плащания и следва да подобри начина, по който управлява обществените поръчки и договорите.

Одитът показва, че войната на Русия срещу Украйна е засегнала особено много три агенции. Агенцията на ЕС по въпросите на убежището (EUAA) е поискала увеличение на броя на служителите и на бюджета си след исканията за повече подкрепа, отправени от държавите — членки на ЕС, които са приели бежанци от Украйна. Дейностите на космическата програма на ЕС (EUSPA) са били засегнати от факта, че руските изстрелващи устройства „Союз“ не са могли да бъдат използвани за сателитните спътници на „Галилео“. Агенцията, отговорна за реструктуриране на проблемни банки (SRB) е заключила, че войната е увеличила кредитните рискове във връзка с експозициите на банките към контрагенти в Русия, Беларус и Украйна, както и при заемите за местни дружества, изложени в най-голяма степен на последиците от войната.

Обща информация

Агенциите на ЕС оказват съществено влияние в области от голямо значение за ежедневния живот на гражданите на ЕС, като например здравеопазване, безопасност, сигурност, свобода и правосъдие. През 2021 г. те са разходвали 13,1 млрд. евро от бюджета на ЕС за изпълнението на програми, като например тези в подкрепа на Европейския зелен пакт и научните изследвания. В агенциите работят 14 430 служители (17 % от всички служители на ЕС), а бюджетът им възлиза общо на 4,1 млрд. евро (2,5 % от общия бюджет на ЕС), с изключение на SRB. На челна позиция е Фронтекс с над 1 500 служители и 500 млн. евро бюджет.

„Кадрови въртележки“ между публичния и частния сектор в контекста на ЕС означава служителите, напускащи публичната служба на ЕС, да поемат длъжности в частния сектор, които са тясно свързани с предишната им дейност. Това може да създаде конфликт на интереси и риск за почтеността на институциите на ЕС, тъй като ценни вътрешни познания могат да се прехвърлят в частния сектор, или защото бившите длъжностни лица могат да лобират пред своите бивши

колеги, а настоящите длъжностни лица могат да бъдат повлияни от възможността за работа на други позиции.

Пълният текст на Годишния доклад относно агенциите на ЕС е публикуван на [уебсайта на ЕСП](#), заедно с обобщаващия документ „*Кратък преглед на одита на агенциите на ЕС за 2021 г.*“. Днес, четвъртък, 27 октомври, одиторите ще проведат конференция „Добро финансово управление на агенциите на ЕС“, на която ще бъдат разгледани рисковете от конфликт на интереси в ситуациите на „кадрови въртележки“ между публичния и частния сектор и проблемите на обществените поръчки. [Проследете конференцията на живо](#) в YouTube от 9:30 до 12:30 часа.

За контакт с Пресслужбата

Пресслужба на ЕСП: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 621 552 224
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 691 553 547